

Näringsdepartementet
Enheten för kapitalförsörjning

Karin Pilsäter
08-782 91 93
karin.pilsater@tco.se

En fondstruktur för innovation och tillväxt

(SOU 2015:64)

N2015/4705/KF

TCO har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet från utredningen om statliga finansieringsinsatser. Uppdraget var att kartlägga behovet av statliga marknadskompletterande finansieringsinsatser riktade till små och medelstora företag och lämna förslag på hur dagens insatser kan bli mer effektiva och ändamålsenliga.

TCOs synpunkter

TCO instämmer helt med utredningens bedömning att det finns ett glapp i finansieringsstrukturen för mindre, nyare och växande företag. De statliga riskkapitalinsatserna är i för hög grad snarare marknadskonkurrerande än marknadskompletterande. De snäva investeringsområden de två ovan nämnda statliga riskkapitalaktörerna har haft medför att merparten av kapitalet är outnyttjat. En generell inriktning, såväl verksamhetsmässigt som geografiskt bör ha större förutsättningar att verkligen komma till nytta.

Modellen med fond-i-fond i samverkan med privat riskkapital är väl värd att pröva, även om slutsatserna av de internationella erfarenheterna möjligen är lite upphaussade. Det ligger heller ingen automatik i att det uppstår privata aktörer som vill satsa i tidigare skeden och med lägre belopp för att en statlig aktör är med och satsar.

TCO tillstyrker utredningens förslag om att inrätta Fondinvest AB genom omvandling av Fouriertransform AB och Inlandsinnovation AB, i enlighet med utredningens förslag.

Vi tillstyrker också förslaget om ett statligt kreditgarantisystem, även om detta lika gärna för de större privata bankerna kunde skötas genom egen intern riskspridning för decentraliserade aktörer.

Vi vill dock särskilt påpeka att ett av de viktigaste skälen till det finansieringsgap som finns i tidiga skeden är att risk- och transaktionskostnaden är ungefär lika stor för ett litet som lite större belopp och att hanteringskostnaderna för de minsta investeringarna

därför blir för höga. Om staten ska agera marknadskompletterande bör även denna fråga försöka lösas, inte bortdefinieras.

Detta gäller även det statliga garantisystemet för lån till mindre företag. Det lånebehov som finns för de minsta, nyaste företagen definieras av utredningen bort med motiveringen att det är för höga transaktionskostnader.

Utredningen avslutar med ett antal bedömningar kring viktiga andra frågor i ramverket för investeringar.

Vi delar inte utredningens bedömning att investeraravdraget antingen bör avvecklas eller utvidgas till juridiska personer och högre belopp. Investeraravdraget har funnits alltför kort tid (2013) för att kunna utvärderas och bör få verka i nuvarande form tills det åtminstone går att utvärdera.

Utredningen bedömer att beskattningsreglerna för personaloptioner bör förändras. TCO instämmer i denna bedömning. Inte minst för att det är en betydande risk att gå in som anställd i denna typ av företag, och även anställda nyckelpersoner bör kunna ta del av vinsten ifall det går bra.

Vidare delar vi utredningens bedömning att 3:12-reglerna bör ses över för att i större utsträckning gynna nya, kunskapsintensiva växande företag.

Vi avstyrker bestämt att statens helägda bank SBAB, vilken huvudsakligen hanterar bolån och något lite fastighetsbolag, skulle få i uppdrag att börja med utlåning till små och medelstora företag i det högre risksegmenten där de vanliga bankerna inte alltid agerar, vilket utredningen pekar på som en möjlighet. Det skulle, för att fungera, betyda att SBAB skulle bygga upp helt nya strukturer och kompetenser till betydande kostnader för att hantera krediter med lägre genomsnittliga intäkter. Det är inte ett vettigt sätt att hantera statens stöd för företagande. Det kan också starkt ifrågasättas ur konkurrenssynpunkt.

Eva Nordmark

Ordförande

Karin Pilsäter

Utredare